

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ВЕЛИКОРОДА Ю.М., ДОЙЧИК О.Я.

ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

**методичні рекомендації для студентів ОР Магістр
спеціальності В11 Філологія,
спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська**

Івано-Франківськ

2026

УДК 81'25:37.091.33-027.22(072)

Виробнича перекладацька практика: методичні рекомендації для студентів ОР Магістр спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська / уклад. Великорода Ю.М., Дойчик О.Я. Івано-Франківськ, КНУ ім. В.Стефаніка. 2026. 22 с.

Методичні рекомендації укладено з метою допомогти магістрантам у проходженні виробничої перекладацької практики з основної іноземної мови. Посібник деталізовано розкриває основні етапи проходження практики з усного перекладу, вимоги до оформлення звітів. Методичні рекомендації призначено для здобувачів другого рівня освіти та методистів, які забезпечують організацію і проведення практики.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бистров Я.В. – доктор філологічних наук, завідувач кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаніка.

Нісевич С.І. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри декоративного мистецтва Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв.

Друкується за ухвалою Вченої ради факультету іноземних мов Карпатського національного університету імені Василя Стефаніка (протокол № 6 від 23 січня 2026 р.)

© Великорода Ю.М., 2026

© Дойчик О.Я., 2026

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	
Зміст виробничої практики.....	6
Мета і цілі виробничої практики.....	9
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	
Етапи організаційно-методичної роботи.....	11
Очікувані результати проходження виробничої практики.....	11
Система оцінювання.....	12
Критерії оцінювання.....	14
Політика проходження виробничої практики.....	15
ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ	
Щоденник студента-практиканта.....	18
План навчальної діяльності студента-практиканта.....	19
ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ.....	20

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Організація та проведення практики студентів у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника регламентовано відповідним Положенням КНУВС, розробленим відповідно до чинного законодавства у сфері освіти України: Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20 грудня 1994 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Зміст виробничої практики

Виробнича перекладацька практика (основна іноземна мова) спеціальності В11 Філологія, спеціалізації: В11.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська є обов'язковим компонентом освітньої програми і невід'ємною частиною професійної підготовки фахівців, що здобувають рівень вищої освіти магістра.

Практика є завершальним етапом професійної підготовки студентів у вищому навчальному закладі, характеризується високим ступенем самосвідомості і відповідальності студентів, розширенням

обсягу і складності змісту роботи. У процесі цієї практики студенти опановують систему перекладацької діяльності у професійній сфері. Практика покликана готувати майбутніх магістрів до практичної роботи з організаціями, що працюють у сфері усного перекладу, та забезпечити належний рівень їхньої професійної підготовки. Виробничій практиці передуює вивчення навчальних дисциплін «Послідовний переклад», «Синхронний переклад», «Усний переклад з рідної мови (Retour interpreting)», «Технології викладання фахових дисциплін».

Основний зміст практики:

1) запис промов – студенти готують записи промов українською мовою, які поповняють репозиторій промов кафедри, і які викладачі кафедри використовуватимуть для навчання студентів синхронному та послідовному перекладу. Студенти обирають тему для промов, які відповідають різним рівням складності (легкий, середній, складний). Студенти записують свої промови на відео, використовуючи будь-який доступний пристрій (смартфон, камера);

2) організація імітаційної конференції – студенти організовують імітаційну конференцію, під час якої виконують роль доповідачів, а також перекладачів. До участі в імітаційній конференції можуть також бути запрошені зовнішні доповідачі та спостерігачі від установ/організацій. Студенти визначають ролі (доповідачі, модератори, перекладачі, технічна підтримка). Студенти розробляють детальну програму конференції з розкладом виступів, перерв та обговорень. Студенти здійснюють синхронний або послідовний переклад доповідей та обговорень;

3) усний послідовний переклад – студенти здійснюють усний послідовний переклад з іноземної на українську мову та з української мови на іноземну:

- Здійснюють безперервний послідовний переклад з іноземної мови та/або на іноземну мову впродовж 1 години на базі практики;
- Утримують у пам'яті мовну інформацію обсягом до 5 хвилин;
- Демонструють уміння заповнювати всі види “перекладацьких лакун” (фонетичних, семантичних, граматичних).

4) усний синхронний переклад – студенти здійснюють усний синхронний переклад з іноземної на українську мову та з української мови на іноземну:

- Здійснюють переклад з іноземної мови та/або на іноземну мову;
- Демонструють уміння працювати в команді зі щонайменше 2 перекладачів;
- Здійснюють синхронний переклад відтинками по 10 хвилин;
- Демонструють уміння заповнювати всі види “перекладацьких лакун” (фонетичних, семантичних, граматичних).

Обов'язки студента-практиканта:

- набути відповідні виробничі (перекладацькі) навички з майбутньої спеціальності;
- своєчасно виконувати всі адміністративні та методичні вказівки керівника практики, завідувача кафедри;
- усно перекласти промови з англійської мови на українську та навпаки;
- аналізувати та коментувати промови перекладені колегами;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку факультету та організації, яка є базою практики;

- сумлінно виконувати всі види робіт, визначені програмою практики;
- систематично вести щоденник практики;
- своєчасно підготувати звіт та документацію про проходження практики.

Методи навчання:

- усна доповідь,
- метод консультативної практики,
- метод спостереження, оцінювання, планування, контролю,
- метод діалогу та полілогу з аудиторією,
- демонстрація, інтерактивний метод,
- метод практичної взаємодії,
- евристична бесіда,
- навчальний тренінг,
- метод нормування та регулювання,
- інформаційно-комунікаційні методи.

Методи контролю:

- поточний і підсумковий контроль виконання програми виробничої практики,
- компонентний звіт про етапи й результати практики,
- захист матеріалів практики,
- підсумкова конференція.

Мета і цілі науково-педагогічної практики

Мета виробничої (перекладацької) практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти полягає у закріпленні і розвитку професійних знань та вмінь, набутих за час навчання, та підготовки випускників ЗВО до майбутньої роботи на у сфері усного перекладу.

Цілями виробничої практики є

- методична підготовка студентів до виконання обов'язків усного перекладача;
- формування професійно-особистісних якостей, узагальнення та систематизація професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу усного перекладу,
- вивчення та апробація інноваційних методів та прийомів усного перекладу,
- вдосконалення вмінь упевнено застосовувати знання іноземної мови в ситуаціях професійного й наукового спілкування;
- усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації;
- набуття вмінь застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;
- вдосконалення вмінь вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень;

- вдосконалення вмінь та навичок знаходити, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання професійних завдань;
- формування вмінь оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- набуття вмінь та навичок: знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп;
- вироблення навичок командної та самостійної роботи,
- сприяння мотивації студентів до самостійного оцінювання власної професійної діяльності, професійного розвитку та самовдосконалення.

Етапи організаційно-методичної роботи

1. Організаційно-методична робота. Участь у настановчій конференції. Ознайомлення з програмою виробничої практики
2. Ознайомлення з установою, на баз якої проходитиме виробнича практика. Вивчення документації, що регламентує діяльність установи.
3. Навчально-методична робота. Опрацювання навчально-методичної літератури з перекладу.
4. Науково-дослідна робота. Виконання індивідуального завдання.
5. Заповнення документації про проходження практики.
6. Підготовка до підсумкової конференції та захисту матеріалів практики.
7. Участь у підсумковій конференції. Захист матеріалів практики.

Очікувані результати проходження науково-педагогічної практики

У процесі педагогічної практики студенти повинні набути такі уміння:

- здійснювати усний переклад промов/виступів з урахуванням стилю мовця з англійської мови на українську та з української на англійську;
- використовувати найбільш ефективні стратегії та тактики для усного перекладу на українську та англійську мови;

- аналізувати перекладені промови, експериментувати з формою та змістом перекладу, працювати у команді з іншим усним перекладачем (практикантом), резонно сприймати критику та коментарі щодо свого перекладу від замовника та покращувати навички усного.

Під час проходження виробничої практики студенти ознайомлюються з особливостями роботи вільнонайманим перекладачем та співпраці з організаціями/установами, здобувають знання з фінансової та юридичної грамотності у процесі роботи з замовником, вирішують питання співпраці у колективах з залученням різних стейкхолдерів. Важливим аспектом виробничої практики є робота безпосередньо з перекладацькими агенціями та організаціями місцевого самоврядування, що сприяє просуванню професійних навичок майбутніх випускників та ширшій обізнаності про них серед зацікавлених сторін.

Система оцінювання

Система оцінювання виробничої практики відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Поточний контроль здійснюється керівником і методистами практики протягом проходження магістрами виробничої практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.

Поточний контроль охоплює:

- облік проведеної роботи під контролем керівника практики, керівником від кафедри (бази практики) та провідним фахівцем з практик КНУВС;
- систематичний контроль за виконанням індивідуального плану практики з боку керівника;
- перевірку документації практики на проміжному етапі практики.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної перекладацької діяльності магістрів за підсумками періоду практики. При виставленні диференційованої оцінки магістру враховується рівень перекладацької грамотності, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння перекладацькими та медіаторськими вміннями і навичками, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Підсумковий контроль охоплює:

- перевірку документації практики на заключному етапі практики;
- проведення підсумкової конференції на базі практики;
- складання заліку з виробничої практики.

Складовими загальної суми балів захисту звіту про практику є:

- 1) усний послідовний/синхронний переклад та його аналіз (30 балів);
- 2) запис промови для репозиторію (20 балів);
- 3) робота над та виступ на імітаційній конференції (30 балів);
- 4) ведення документації та захист практики (20 балів).

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за проходження практики, становить 100 балів. Студент, який не набрав 50 балів, вважається таким, що не склав практику. У такому випадку студент користується повторним правом пройти практику за відомістю №2 у тижні теоретичного навчання.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі перекладу та редагування.

Критерії оцінювання

«Відмінно» (5 балів) виставляється, якщо переклад здійснено на високому мовному рівні, у перекладі відсутні конструкції, нехарактерні для цільової мови, переклад не містить необґрунтовано пропущених фрагментів, застосовано широкий спектр тактик для вирішення перекладацьких проблем, повністю передано як зміст, так і стиль оригіналу.

«Добре» (4 бали) виставляється, якщо переклад здійснено на достатньому мовному рівні, у перекладі можуть бути присутні конструкції, нехарактерні для цільової мови, переклад не містить необґрунтовано пропущених фрагментів, застосовано достатній спектр тактик для вирішення перекладацьких проблем, на загал передано як зміст, так і стиль оригіналу.

«Задовільно» (3 бали) виставляється, якщо переклад здійснено на недостатньому мовному рівні, у перекладі присутні конструкції, нехарактерні для цільової мови, переклад містить необґрунтовано пропущені фрагменти, застосовано обмежений спектр тактик для

вирішення перекладацьких проблем, не завжди повністю передано як зміст, так і стиль оригіналу.

«Незадовільно» (2 бали) виставляється, якщо переклад здійснено на дуже низькому мовному рівні, переклад рясніє конструкціями, нехарактерними для цільової мови, переклад містить численні необґрунтовано пропущені фрагменти, застосовано дуже обмежений спектр тактик для вирішення перекладацьких проблем, неповністю передано як зміст, так і стиль оригіналу.

«Незадовільно» (1 бал) отримує студент, якщо не проходив виробничу (педагогічну) практику, або якщо студент порушив правила етики та доброчесності, ухвалені в КНУВС або в організації, яка є базою практики.

При виставленні підсумкової оцінки враховується думка керівника практики та думка представника організації/установи, а також якість звітної документації та матеріалів виробничої практики.

Політика проходження науково-педагогічної практики

Організація освітнього процесу з практики відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану.

Дотримання *академічної доброчесності* засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти, відповідно до «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у Відокремленому структурному підрозділі “Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”, та надання їм академічної відпустки». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://surl.li/nfyjql>

Якщо здобувач не має змоги пройти виробничу практику у заплановані терміни через поважні причини, підтверджені документально, то за його заявою і дозволом декана встановлюються нові терміни проходження практики із призначенням керівника практики.

Звітна документація з практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку.

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» (<https://surl.li/lahkda>) або відраховується з навчального закладу.

Кожен студент повинен ознайомитися і дотримуватися

- Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/swpplt>),

- Правил внутрішнього розпорядку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/jegva>),
- Положення про організацію та проведення практики у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/dirulw>)

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення практики магістр-практикант протягом трьох днів зобов'язаний подати керівнику (методисту) від фахової кафедри таку документацію:

1. Звіт та супровідний лист (назва, короткий опис та список лексичних одиниць та власних назв) про записану промову українською мовою для репозиторію.
2. Матеріали для підготовки до виступу на імітаційній конференції (конспект промови, порядок денний конференції).
3. Щоденник виробничої практики.
4. Індивідуальний план виконання виробничої практики.

Щоденник студента-практиканта

ЩОДЕННИК студента-практиканта

Прізвище, ім'я та по-батькові _____
Факультет _____
Спеціальність _____ Курс _____
Місце проведення практики _____
Методист фахової кафедри _____
Завідувач кафедри _____
Декан факультету _____
Викладач зі спеціальності _____
Час проведення практики _____

План навчальної діяльності студента-практиканта

№ п/п	Зміст навчальної роботи	Відмітка про виконання

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН *практики студента*

Прізвище, ім'я, по-батькові
Факультет
Спеціальність
Курс
Місце проведення практики

Індивідуальний план складається за такою формою:

№ п/п	Зміст видів перекладацької роботи	Дата проведення	Місце проведення	Примітка

Супровідний лист до промови для репозиторію
(на основі рекомендацій DG SCIC Європейської комісії)

When you are being filmed, before you start your speech please give a brief introduction to the speech, setting it in context and giving some idea of the argument set out in the speech. Please make it clear when the introduction is over and the student can start interpreting.

Speech 1

1. Title of the speech:

A one-sentence title for the speech (in the original language of the speech)

Eg. : Driving

2. Description:

A very short description of the speech, especially giving any necessary background information (in the original language of the speech)

Eg. : A new wave of innovation is transforming the driving experience.

3. Terminology:

Any proper names

Any difficult terminology (in the original language of the speech)

Eg. Sat nav, parallel parking, fool-proof

ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

- Бігич О. Б. та ін. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій навч. метод. посібник для студ. мовних спец. осв. кваліф. рівня «магістр». Київ: Ленвіт, 2011.
- Гудманян А.Г. Основи перекладознавства : навчальний посібник / А. Г. Гудманян, А. В. Сітко, Г. Г. Єнчева. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 352 с..
- Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : навч. посіб. : для студ. переклад. і філол. ф-тів/ін-тів / І. В. Корунець ; М-во освіти і науки України. – Вінниця : Нова кн., 2008. – 510 с. – Бібліогр.: с. 509–510.
- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/swpplt>).
- Положення про організацію та проведення практики у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/dirulw>)
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>
- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://surl.li/belydz>
- Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності. Підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова книга, 2013.
- DG SCIC Speech Repository grading criteria https://knowledge-centre-translation-interpretation.ec.europa.eu/sites/default/files/communities/description_of_the_speech_repository_levels.pdf